

Medicinskt utlåtande för ansökan om färdtjänst och parkeringstillstånd för rörelsehindrad

Grundläggande för all medicinsk bedömning är en helhetsbild av sökandes aktuella funktionsnedsättning. För detta ändamål behövs följande uppgifter

1. Vilken/vilka medicinska diagnoser som medför rörelsehinder; huruvida det är en akut åkomma med förutsättning för förbättring inom överskådlig tid eller en kronisk sådan utan utsikter om förbättring.

1. Beskrivning av rörelsehindret karaktär och dess omfattning.

3. Beskrivning av vilka konsekvenserna är av funktionsnedsättningen.

4. Om sökande uppfyller medicinska krav för körkortsinnehav. Detta är en ytterst viktig fråga att besvara och i rutinsjukvård behöver frågan intygas av läkare med specialistkompetens. Uppgifter om intag av starka och sederande läkemedel är viktigt att inkludera eftersom det kan påverka uppmärksamheten vid bilkörning.

5. Om det är första gångsansökan eller en omprövning av tidigare tillstånd.

6. Varaktigheten av rörelsehindret; ett sjukdomstillstånd är normalt sett inte ett statiskt tillstånd utan en mer dynamisk process som kan ändras över tid och behöver därför omvärderas varje gång en ansökan lämnas in till kommunen. För en korrekt och allomfattande utvärdering bör därför den som bedömer ansökan ha goda medicinska kunskaper och erfarenhet av olika medicinska tillstånd.

Fysioterapeutbedömning omfattar huvudsakligen bedömning av rörelseapparaten, men inte en medicinsk bedömning av andning och hjärtfunktion samt förekomst av neurologisk eller reumatologisk åkomma med påverkan på rörelseapparaten och kan därför inte anses vara fullständig i ordets rätta bemärkelse. Ett problem som dyker upp i sammanhanget är att dagens fysioterapeuter intar olika riktningar inom sitt yrke och det är inte säkert att någon som är expert på yrsel och nackproblematik kan göra en likvärdig bedömning av gångsvårigheter som en fysioterapeut med specialutbildning inom neurologi eller rehabilitering. Läkarkompetensen i det här fallet kan inte likställas med den som fysioterapeuterna har utan att det innebär en betydande sänkning av kvaliteten på utlåtanden. Sökandes aktuella funktionshinder kan orsakas av helt andra diagnoser än rörelseorganets, dock med indirekt påverkan på detta. Sökande med KOL hjärtsvikt, sällsynta medfödda diagnoser, olika cancersjukdomar är några exempel där en helhetsbedömning bör ligga till grund för beviljande/avslag av ansökan.

De psykiatriska diagnoser för det mesta leder inte till gångsvårigheter och av den anledningen kan det vara svårt för en psykolog att uttala sig om på vilket sätt en persons psykiska mående kan påverka gångförmågan. Att generellt bevilja sökande med ångestproblematik, torgskräck och socialfobi utan att ta hänsyn till personens medicinska tillstånd för övrigt bl.a. läkemedelsförbrukning, missbruk m.m. kan inte anses vara en fullgod medicinsk bedömning av en psykolog som inte har medicinsk utbildning över huvudtaget.

6. När det gäller ansökan som passagerare är det ytterst viktigt att definiera tillsynsbehovet för att göra en helhetsbedömning av situationen. Rädsla för att lämnas ensam är vanligt bland äldre och multisjuka. Det bör därför framgå i utlåtandet vad man menar med tillsynsbehov och på vilken grund man baserar det i varje enskilt fall.

7. Maximal gångsträcka bör bedömas objektivt av intygsskrivande läkare och i tveksamma fall kan man behöva göra en gångtest. Det är vanligt att intygsskrivande läkare anger den sträcka som sökande själv uppskattar, detta kan då inte vara grundat på en medicinsk bedömning. På många vårdcentraler/vårdinrättningar är det svårt att uppskatta en gångsträcka på 100 m då lokalerna inte tillåter detta. Det finns då risk att man gissar sig till en viss sträcka.

8. Förekomst av olika dofter bland medpassagerare är normalt och leder så gott som aldrig till allergisk reaktion med allvarliga tecken. Detta är ett krav som man vare sig kan ställa på chauffören eller medresenärer och bör därför inte vara grund till beviljande av ensamåkning. I praktiken är sökande ändå tvungen att åka med bilföraren som också kan bära parfym.

Uppsala, 2 dec-18

Shala Berntsson

Konsultläkare, överläkare vid Neurologkliniken Akademiska sjukhuset samt ordförande i Svenska Neurologföreningen (SNF)